

ІСТОРІЯ СЕЛА НОВИЙ КОРЕЦЬ

Село Новий Корець розташоване на південний захід від міста Корець на лівому березі річки Корчик. До 1832 року територія села була передмістям Корця, а тому історія його є власною історією міста. В 1832 році внаслідок пожежі в князівському замку згоріло і все передмістя, яке після відбудови дістало назву Новий Корець, що пов'язана з новобудовами після пожежі, а та частина, яка відбудувалась в першу чергу дістала назву Нове Місто. Зрідка також вживається назва Хатопали. Приписане воно було до Новоград-Волинського повіту Волинської губернії, що відносилось тоді до Російської імперії.

У XIX ст. жителі села традиційно стали робочими на місцевих підприємствах Корця. В той час це були роботи на свічковому, пивоварному, цукровому заводах, суконній фабриці, шкіряних заводах. Також займалися домашніми ремеслами, зокрема столярним, бондарським, шевським та іншими. Більша частина населення поєднувала свою роботу з сільськогосподарським заняттям. Постійно місцеві мешканці брали участь у ярмарках, особливо зернових, де продавали частину вирощеної продукції.

Основну масу населення протягом другої половини XIX - початку XX століть складали українці, проте були періоди коли переважали євреї, поряд з ними значну кількість мали поляки і німці. Після переходу цієї території в 1939 році (в 1920 році знову відійшла Польщі) до СРСР німці емігрували, а євреї були масово винищені під час Другої Світової війни. Такий строкатий національний склад впливав і на духовне життя села. Більшість жителів дотримувалась православної віри, про що свідчать наявні і зараз церкви.

Найдавнішою є кладовища церква святого Іллі, що датується 1595 роком. Вона дерев'яна, представляє собою архаїчний, нині рідкісний тип двозрубного храму. Покрівля церкви колись була зроблена з дранки, яку пізніше замінили залізними листами. У XIX ст. були здійснені деякі прибудови: західні стіни, декоративна головка над шатром, зовнішня обшивка стін зрубу.

Церква святих Кузьми та Дем'яна. Вона уже третя на цьому місці. Час побудови першої невідомий, вона згоріла в середині XVIII ст. У 1766 році було споруджено другу церкву, яку через сто років розібрали як аварійну і в 1896-1897 рр. збудували теперішню, дерев'яну церкву, яка за своїм зовнішнім виглядом вважається найгарнішою серед місцевих навколишніх церков. У 1886 році в Кузьмо-Дем'янській парафії створено опікунство, що заснувало притулки, школи, лікарні та інші установи. Все це на добровільні пожертви прихожан і сторонніх осіб.

Церква святої Параскеви П'ятниці знаходиться за 200 метрів на південь від Кузьмо-Дем'янської церкви. Будувалась в 1911-1914 роках.

Є відомості, що жителі села були майстрами з виготовлення хоругв. Поряд з православними були римо-католики та іудеї. Повідомлень про конфлікти на релігійному ґрунті немає. На сьогоднішній день православні переважають, кількість римо-католицької громади є незначною, іудеїв немає зовсім.

На території району, поблизу села новий Корець, знаходиться одна з найдревніших курганних груп Рівненської області. У 1982 році один з курганів цієї групи дослідила експедиція Рівненського краєзнавчого музею. Під курганним насипом виявлено давнє поховання та супроводжуючі речі, що дозволяє віднести знахідки до епохи ранньої бронзи, а саме – до городоцько-здовбицької культури шнурової кераміки, представники якої мешкали на великих просторах Південної, Східної та Центральної Європи у другій половині III – першій половині II тисячоліття до н.е. Обряд поховання є характерним для цього часу : покійник лежав у скорченому стані, тобто в позі сплячої людини або ж плоду в материнському лоні. Це вказує на віру тогочасних людей у повторне життя померлого в іншому, потойбічному світі – померлий, похований таким чином обов'язково прокинеться і повторно народиться. А тому в могилі лежали також речі, які будуть необхідні воскреслому в його новому повсякденному житті: кам'яна сокира, крем'яні знаряддя, глиняний посуд. Могильник під Новим Корцем нараховує 15 добре збережених курганів і є єдиною подібною пам'яткою на Рівненщині.

Радянську владу в селі було проголошено в 1918 році. З приходом радянської влади в панському будинку було відкрито сільський клуб. Першим завклубом був Кречмаровський Василь Йосипович. В 1918 році до клубу було прибудовано бібліотеку - це була перша хата-читальня, якою завідувала Неядло Надія Йосипівна.

В роки громадянської війни село стало ареною жорстоких боїв частин Червоної Армії з петлюрівцями та польськими інтервентами. Понад 60 жителів села пішло в Першу кінну армію воювати. Західна Україна опинилася під гнітом польської інтервенції. Та на протязі всіх років трудящі Західної України вели вперту боротьбу проти соціального і національного гніту. Частини Радянської армії визволили Західну Україну від польського гніту. Визвольний похід Радянської армії злився в єдине русло з революційним рухом на західно-українських землях. Вже в 1939 році було здійснено великі перетворення на селі .

Першим головою сільської ради в 1939 році було обрано Опанасюка Андрія Лавреновича, який працював недовго і не зумів багато зробити, бо загинув від рук українсько-буржуазних націоналістів.

Мирний труд селян було перервано. На нашу землю посягли німецько-фашистські загарбники. Два тяжких роки в поневоленні вистраждав український народ і разом з ним наші односельці. Та недовго судилося поневолювачам панувати на наших землях. На захист рідної Вітчизни в роки Великої Вітчизняної війни стали 99 жителів-односельців, з них 84 воїни не повернулися і посмертно нагороджені бойовими орденами і медалями.

В 1940 році був організований колгосп. Головою в той час був Опанасюк Петро Артемович, який разом з своєю дружиною Домнікією Іванівною проводили колективізацію на селі. В 1947-1948 рр. було її завершено.

Ось таким було наше село колись. А зараз це багатонаселене приміське село, де проживає понад 2300 громадян.

На його території знаходяться декілька державних установ: школа, клуб, бібліотека, сільська рада та підприємницькі об'єкти торгівлі.

В 2006 році село було повністю газифіковане. Загальна протяжність газопроводу – 638,75 метрів. Багато зроблено по благоустрою села, так, асфальтована центральна вулиця Незалежності, ведуться поточні ремонти вулиць. Вирішені питання каналізації вулиць Молодіжної та Садової. До кінця року відкриється новий дитячий садочок.

Між містом і селом протікає невеличка річка Корчик. Вона є мілководною, але в ній водиться багато різноманітної риби, тому питання екології та сміттєзвалищ в селі є першочерговим для нашої територіальної громади.